INSTITUT ZA UPOREDNO PRAVO
Br. 6471/1
29.09. 2022. god
BEOGRAD

Пречишћен текст 29.09.2022.

На основу члана 15. став 3. Етичког кодекса Института за упоредно право, доноси се

ПОСЛОВНИК ЕТИЧКЕ КОМИСИЈЕ ИНСТИТУТА ЗА УПОРЕДНО ПРАВО

Члан 1

Овим Пословником ближе се уређује састав, начин рада и надлежност Етичке комисије Института за упоредно право (у даљем тексту „Институт").

Члан 2

Етичка комисија Института својим радом доприноси јачању културе етике и интегритета истраживача и спољних сарадника Института и спречавању поступања супротних Етичком кодексу Института.

Члан 3

Етичка комисија има три члана.

Мандат чланова Етичке комисије траје четири године.

Директор Института именује чланове Етичке комисије из редова истраживача у научном звању који имају висок лични и професионални интегритет и уживају углед међу колегама.

Директор може чланове Етичке комисије именовати још једном.

Чланови Етичке комисије међу собом бирају председника Етичке комисије. Мандат председника Етичке комисије траје две године, уз могућност поновног избора.

Члан 4

Чланови Етичке комисије именују своје заменике из реда истраживача са научним звањем који испуњавају услове за именовање у својство члана Етичке комисије, уз претходну сагласност директора.

Заменик члана Етичке комисије поступа у случајевима предвиђеним овим Пословником, као и у другим случајевима када је члан Етичке комисије оправдано спречен да учествује у раду Етичке комисије или када се изузме из поступања Етичке комисије у конкретној ствари.

У случају да су и члан Етичке комисије и његов заменик спречени да учествују у раду Етичке комисије или су се изузели из поступања Етичке комисије, у раду Етичке комисије учествује, односно у конкретној ствари поступа заменик неког другог члана Етичке комисије, у договору са осталим члановима Етичке комисије, односно њиховим заменицима.

У случају да ниједан члан Етичке комисије нити њихови заменици не могу поступати у некој конкретној ствари, у њој ће поступати три лица која испуњавају услове за именовање у својство члана Етичке комисије које именује директор.

Мандат заменика члана Етичке комисија траје до истека мандата члана Етичке комисије.

Члан Етичке комисије дужан је да благовремено обавести Председника Етичке комисије о спречености да учествује у њеном раду, о чему се сачињава забелешка.

Члан 5

Мандат члана Етичке комисије престаје:
1) истеком рока од четири године од дана именовања,
2) разрешењем,
3) престанком радног односа у Институту,
4) на сопствени захтев.

Уколико једном члану Етичке комисије мандат престане пре истека рока од четири године од дана именовања, на његово место ступа његов заменик.

Мандат заменика траје до истека четири године од дана именовања члана Етичке комисије у чији је мандат ступио.

Члана Етичке комисије и заменика члана Етичке комисије разрешава директор у случају престанка испуњења услова за чланство у Етичкој комисији.

Члан 6

Етичка комисија:
- даје мишљење о томе да ли је неко поступање истраживача или спољног сарадника Института у супротности са одредбама Етичког кодекса Института и о томе обавештава директора Института,
- предлаже начине за решавање евентуалних професионалних и међуљудских конфликата до којих је дошло услед поступања супротних Етичком кодексу, у сарадњи са другим органима Института,
- на сопствену иницијативу усваја начелна мишљења о понашањима која би могла бити супротна Етичком кодексу и објављује их на интернет страници Института,
- доноси пословник о свом раду,
- предлаже измене и допуне Етичког кодекса,
- предлаже учешће истраживача и спољних сарадника Института у обукама о питањима етике и интегритета,
- даје сагласност о етичности истраживања,

- подноси Научном већу Института годишње извештаје о свом раду,
- обавља друге послове предвиђене Етичким кодексом и другим општим актима Института.

Члан 7

Седнице Етичке комисије се одржавају по потреби, односно у роковима прописаним за поступак по захтеву за давање мишљења.

Седнице Етичке комисије сазива председник Етичке комисије, а у случају спречености председника, његов заменик.

Материјал за седницу припремају чланови Етичке комисије, уз помоћ секретара Института.

Седница Етичке комисије и изјашњавање чланова Етичке комисије се може спровести и коришћењем информационо-комуникационих технологија.

Етичка комисија доноси своје одлуке једногласно.

О седници Етичке комисије води се записник.

Члан 8

Етичка комисија мишљење о томе да ли је неко понашање у супротности са Етичким кодексом даје поводом захтева који се односи на истраживача или спољног сарадника Института.

Захтев може поднети запослени у Институту, спољни сарадник Института и орган или тело Института, у случају сумње да је дошло до поступања које је супротно Етичком кодексу.

Захтев треба да буде јасно одређен и у њему треба да буде описано понашање за које се сумња да је супротно Етичком кодексу.

Уз захтев се могу приложити и одговарајући докази.

Захтев обавезно садржи име и презиме подносиоца захтева, односно функцију лица које представља орган или тело Института које подноси захтев, и адресу или адресу електронске поште.

Захтев се подноси у електронском облику на адресу електронске поште eticka.komisija@iup.rs или се у папирном облику предаје секретару Института, који је дужан да о томе без одлагања обавести Етичку комисију.

Сматра се да је захтев примљен када му Етичка комисија додели деловодни број.

Поступак давања мишљења је бесплатан.

Члан 9

По пријему захтева председник Етичке комисије сазива седницу на којој ће се одлучити да ли је Етичка комисија надлежна да поступа по захтеву у року од пет дана од пријема захтева. Уколико се захтев подноси против члана Етичке комисије, тај члан се изузима из њеног даљег рада у вези са тим захтевом, а на његово место ступа његов заменик.

Етичка комисија закључком одбацује захтев за који није надлежна и доставља га без одлагања подносиоцу захтева.

Ако Етичка комисија оцени да је надлежна за поступање по захтеву, она захтев без одлагања доставља лицу против кога је поднет, ради писаног изјашњења. Достављање се врши обавештавањем електронским путем уз обавезну потврду пријема.

Рок за достављање писаног изјашњења је 10 дана од електронског достављања. Етичка комисија може од подносиоца захтева да затражи додатна појашњења.

Члан 10

Етичка комисија даје мишљење о понашању које је предмет захтева на основу података из захтева, писаног изјашњења лица против којег је захтев поднет и додатних појашњења, ако су затражена.

Етичка комисија мишљење усваја једногласно.

Етичка комисија даје мишљење у писаном облику у року од 30 дана од дана пријема захтева. Овај рок се изузетно може продужити за још 10 дана уколико су од лица против кога је поднет захтев затражена додатна појашњења или ако се ради о нарочито сложеном питању.

Члан 11

Мишљење Етичке комисије садржи:
- идентификацију захтева,
- кратак опис захтева и питања о којима је Етичка комисија расправљала,
- образложену оцену да ли је понашање које је предмет захтева супротно Етичком кодексу Института,
- друге потребне елементе.

Уколико Етичка комисија нађе да у описаном поступању има елемената за покретање поступка пред Одбором за етику у науци, она ће то посебно нагласити у свом мишљењу.

Етичка комисија доставља мишљење подносиоцу захтева, лицу на које се захтев односи и директору Института.

Члан 12

У случају да планирано истраживање подразумева рад са физичким лицима као испитаницима, неопходно је да се истраживање пријави Етичкој комисији попуњавањем упитника, чији изглед и садржину одређује Етичка комисија.

Пријаву Етичкој комисији подноси руководилац научног, односно стручног пројекта у оквиру кога се спроводи планирано истраживање, предајом у папирном облику секретару Института или електронским путем на електронску адресу Етичке комисије.

Члан Етичке комисије или заменик члана Етичке комисије који је руководилац научног, односно стручног пројекта, не може поступати по пријави у којој се тражи сагласност о етичности истраживања које се спроводи у оквиру датог научног, односно стручног пројекта.

Члан Етичке комисије или заменик члана Етичке комисије који је члан пројектног тима научног, односно стручног пројекта, може се изузети из поступања по пријави у којој се тражи сагласност о етичности истраживања које се спроводи у оквиру датог научног, односно стручног пројекта.

На основу попуњеног упитника Етичка комисија се упознаје са научним, односно стручним пројектом у оквиру којих се истраживање спроводи, руководиоцима те активностима, циљевима и методима предложеног истраживања, начином поступања са подацима који ће се прикупљати истраживањем и начином поступања са подацима о личности, као и другим осетљивим подацима.

Етичка комисија ће у року од 8 (осам) дана од дана пријаве дати или одбити сагласност о етичности истраживања. Одлука о давању или одбијању сагласности мора да садржи образложење.

Сагласност се осим на српском језику може дати или одбити и на енглеском језику или на оба језика.

Против одлуке Етичке комисије дозвољена је жалба која се изјављује директору Института који о њој и одлучује у року од 8 (осам) дана од дана пријема жалбе.

У случају нарочите хитности и на писани захтев руководиоца научног, односно стручног пројекта, који се прилаже приликом пријаве истраживања, односно приликом улагања жалбе на одлуку Етичке комисије, рокови из ставова 4. и 6. могу се скратити на 3 (три) дана.

Члан 13

Остале послове из своје надлежности Етичка комисија предузима на седницама које сазива председник Етичке комисије када за тим постоји потреба.

Члан 14

Члановима Етичке комисије Институт обезбеђује правну помоћ и сноси трошкове поступка, уколико против њих буде покренут поступак у вези са чланством, активностима и иступањем у овом телу.

Члан 15

Измене и допуне овог Пословника се спроводе по истом поступку по коме је и донет.

Члан 16

Овај Пословник ступа на снагу даном доношења и објављује се на интернет страници Института.

ЕТИЧКА КОМИСИЈА:

др Ана Кнежевић Бојовић

др Милица В. Матијевић

др Милош Станић